Crna Gora
Državna revizorska institucija

Broj: 02-035/26-771/28
Podgorica, 30.09.2026. godine

Revizija uspjeha

Efikasnost rada Nacionalnog savjeta za održivi razvoj za period 2020-2025

konačni izvještaj

Podgorica, septembar 2026. godine

SADRŽAJ

1		OPŠTI DIO	3
	1.1.	PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE	3
	1.2.	RAZLOZI ZA VRŠENJE REVIZIJE	3
	1.3.	PREDMET, OBIM I OGRANIČENJA REVIZIJE	4
	1.4.	KRITERIJUMI REVIZIJE	4
	1.5.	CILJ REVIZIJE I REVIZORSKO PITANJE	4
	1.6.	IZVORI I METODI PRIKUPLJANJA INFORMACIJA	5
	1.7.	VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE	5
2		PRAVNI OKVIR	6
3		NALAZI REVIZIJE	7
	3.1.	Institucionalni i administrativni uslovi za rad Nacionalnog savjeta za održivi razvoj	7
	3.2.	Izvršavanje nadležnosti Nacionalnog savjeta	12
	3.3.	Planiranje i izvještavanje o radu Nacionalnog savjeta	16
4		OCJENA, ZAKLJUČCI I PREPORUKE	18

1. OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije „Efikasnost rada Nacionalnog savjeta za održivi razvoj za period 2020-2025“ sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07, 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14 i 070/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2026. g. i
- Odluci o vršenju revizije (DRI br. 02-035/26-771/2 od 20.03.2026.) Kolegijuma u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i g. Siniša Čađenović (član Kolegijuma).

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 3/15 i 94/24);
- Uputstvom o metodologiji vršenja revizije uspjeha („Sl. list CG“, br. 45/17 i 68/19) i
- INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP)

U skladu sa čl. 144 Ustava Crne Gore, Državna revizorska institucija Crne Gore (DRI) vrši reviziju zakonitosti i uspješnosti upravljanja državnom imovinom i obavezama, budžetima i svim finansijskim poslovima čiji su izvori finansiranja javni ili nastaju korišćenjem državne imovine.

1.2. Razlozi za vršenje revizije

Potreba za vršenjem revizije proistekla je iz značaja uloge Savjeta u sistemu upravljanja politikom održivog razvoja, kao i potrebe da se ocijeni da li je njegov rad organizovan i sprovođen na način koji obezbjeđuje efikasno izvršavanje propisanih nadležnosti.

Preliminarnim uvidom u raspoloživu dokumentaciju identifikovani su određeni rizici koji mogu uticati na efikasnost rada Savjeta. Utvrđeno je da kontinuitet njegovog rada nije bio obezbijeđen u svim godinama obuhvaćenim revizijom, jer tokom 2020. i 2021. godine nisu održavane sjednice. Takođe, uočeno je da sistem planiranja rada nije bio uspostavljen u kontinuitetu, imajući u vidu da je, uprkos propisanoj obavezi, godišnji program rada donesen samo za 2015. godinu, dok je novi okvir planiranja uspostavljen tek donošenjem Odluke iz 2022. godine.

Imajući u vidu značaj nadležnosti Savjeta za sprovođenje Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine, koordinaciju međusektorskih politika i praćenje realizacije međunarodnih obaveza Crne Gore, ocijenjeno je da postoji javni interes da se kroz reviziju ispita da li su uspostavljeni odgovarajući uslovi za njegovo efikasno funkcionisanje, da li se propisane nadležnosti izvršavaju u kontinuitetu i da li postoje mogućnosti za unapređenje sistema upravljanja i izvještavanja o radu Savjeta.

1.3. Predmet, obim i ograničenja revizije

Predmet revizije su bile aktivnosti koje je sprovodio Nacionalni savjet za održivi razvoj u cilju realizacije nadležnosti definisanih u Odlukama o njegovom obrazovanju koje su važile u periodu obuhvaćenom revizijom (2020-2025.godina).

U postupku sprovođenja revizije izvršio se pregled dokumentacije i informacija koje se odnose na aktivnosti Nacionalnog savjeta za održivi razvoj u periodu od 2020-2025 godine.

Subjekti revizije su:

1. Nacionalni savjet za održivi razvoj
2. Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore- Kancelarija za održivi razvoj

Obuhvat revizije: 2020 - 2025.godina

1.4. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za reviziju bili su:

- Obezbijeđeni su odgovarajući institucionalni i administrativni uslovi za redovan i efikasan rad Nacionalnog savjeta.
- Nacionalni savjet je izvršavao nadležnosti utvrđene odlukama o njegovom obrazovanju
- Nacionalni savjet je planirao svoj rad i redovno izvještavao o njegovoj realizaciji.

Izvori kriterijuma bili su: Ustav Crne Gore, Zakon o državnoj upravi, Odluke o obrazovanju Nacionalnog savjeta, Poslovnici o radu Nacionalnog savjeta, Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine, Agenda 2030 za održivi razvoj Ujedinjenih nacija, Zelena agenda za Zapadni Balkan, Evropski zeleni sporazum.

1.5. Cilj revizije i revizorsko pitanje

Cilj revizije je bio ocijeniti u kojoj mjeri je Nacionalni savjet za održivi razvoj u periodu 2020–2025. godine izvršavao nadležnosti utvrđene Odlukama o obrazovanju, kao i da li su bili obezbijeđeni institucionalni, organizacioni i administrativni uslovi za njegovo efikasno funkcionisanje.

Stoga je, u postupku revizije, bilo potrebno dati odgovor na **glavno revizorsko pitanje**:

Da li je Nacionalni savjet za održivi razvoj uspješno sprovodio nadležnosti utvrđene Odlukama o obrazovanju u periodu 2020-2025. godine?

i revizorska potpitanja:

1. **Da li su bili obezbijeđeni institucionalni i administrativni uslovi za rad Nacionalnog savjeta za održivi razvoj?**

2. **U kojoj mjeri je Nacionalni savjet za održivi razvoj izvršavao nadležnosti propisane članom 8 Odluke?**

3. **Da li su planirani i praćeni rezultati rada Nacionalnog savjeta?**

1.6. Izvori informacija

Informacije i dokazi za potrebe revizije prikupljani se primjenom sljedećih metoda:

- analizom sadržaja dostupne dokumentacije uključujući: zakonske i podzakonske akte, odluke i zaključke nadležnih institucija, poslovnike o radu, strateška dokumenta, izvještaje o radu, zapisnike sa sjednica i sastanaka, akcione planove, izvještaje o realizaciji aktivnosti i postignutim rezultatima;
- intervjuima sa nadležnim osobama i
- analizom podataka i informacija dostavljenih od strane institucija uključenih u predmetnu reviziju.

1.7. Vrijeme vršenja revizije

Revizija je vršena u periodu **mart-septembar 2026. godine.**

Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Blažo Savković, državni revizor – načelnik u Sektoru II i
- Svetlana Brajović, državna revizorka – rukovoditeljka Odjeljenja.

2. PRAVNI OKVIR

Pravni okvir za uspostavljanje i funkcionisanje Nacionalnog savjeta za održivi razvoj uređen je važećim propisima i međunarodnim obavezama Crne Gore.

Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj uređuju se: osnivanje, sastav, način rada i nadležnosti Savjeta, kao i organizacija i način obavljanja poslova iz djelokruga rada Savjeta.

Zakonom o državnoj upravi i podzakonskim aktima propisana je obaveza Vlade da obezbijedi nesmetano funkcionisanje stalnih i savjetodavnih tijela osnovanih na osnovu vladinih akata, uključujući i Nacionalni savjet za održivi razvoj (član 27 Poslovnika Vlade Crne Gore "Radi razmatranja pitanja i davanja predloga i mišljenja u vezi sa ostvarivanjem ustavnih funkcija Vlade, Vlada može obrazovati savjet ili drugo savjetodavno tijelo, čiji se zadaci, sastav i način rada utvrđuju aktom o njegovom obrazovanju").

Obaveze po međunarodnim konvencijama i dokumentima Evropske unije

Nacionalni savjet za održivi razvoj ima značajnu ulogu u ispunjavanju međunarodnih obaveza Crne Gore, a naročito u dijelu koji se odnosi na:

- pripreme, praćenje i evaluacije izvještaja koje Crna Gora dostavlja u okviru međunarodnih inicijativa i obaveza, uključujući Agendu 2030, Evropski zeleni sporazum i relevantne konvencije Ujedinjenih nacija;
- usmjeravanja i praćenja implementacije ciljeva održivog razvoja (SDG).

3. NALAZI REVIZIJE

Prvi Nacionalni savjet za održivi razvoj u Crnoj Gori (u daljem tekstu Nacionalni savjet) osnovan je nakon Samita o održivom razvoju, održanog u Johanesburgu 2002. godine, kao savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore. Njegova osnovna uloga bila je da pruža stručnu podršku Vladi u kreiranju, koordinaciji i sprovođenju politike održivog razvoja. Nacionalni savjet obrazovan je Odlukama Vlade Crne Gore, kojima je uređivan njegov djelokrug, sastav i druga pitanja od značaja za njegov rad.

Tokom svog djelovanja Nacionalni savjet je prošao kroz više organizacionih i normativnih reformi koje su se odnosile na njegov sastav, način rada i nadležnosti, s ciljem unapređenja njegove efikasnosti i prilagođavanja novim razvojnim prioritetima.

Jedna od značajnijih reformi sprovedena je 2008. godine, kada je smanjen broj članova Savjeta, a radi efikasnijeg obavljanja poslova iz njegove nadležnosti omogućeno je formiranje stručnih radnih grupa. Dalji razvoj institucionalnog okvira uslijedio je 2013. godine, kada je Odlukom Vlade Savjet preimenovan u Nacionalni savjet za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem. Istom odlukom predsjedavanje Savjetom preneseno je sa predsjednika Vlade na predsjednika Crne Gore, čime je dodatno istaknut njegov strateški, koordinacioni i međusektorski karakter. Ovo rješenje zadržano je i u Odluci o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2015. godine.

Predmetna revizija je obuhvatila rad Nacionalnog savjeta u periodu od 2020-2025, koji je u tom periodu bio definisan sledećim aktima:

- Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područijem (Sl. listCG, br.49/13, 39/15, 66/15),
- Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj (Sl. listCG, br.11/22, 117/22) i
- Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područijem (Sl. list CG, br.43/25)

Imajući u vidu da odluke o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2015. i 2022. godine sadrže slična rješenja u pogledu utvrđivanja nadležnosti, planiranja rada, dinamike održavanja sjednica i obrazovanja radnih grupa, analiza je prvenstveno bila usmjerena na odluke iz 2022. i 2025. godine.

Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2015. godine primjenjivala se tokom dijela revizijom obuhvaćenog perioda (2020–2022. godine), ali u tom periodu Nacionalni savjet nije imao aktivnosti.

3.1. Institucionalni i administrativni uslovi za rad Nacionalnog savjeta za održivi razvoj

Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj iz 2022. godine[1] bilo je propisano da Nacionalni savjet čine predsjednik i 39 članova koje imenuje Vlada Crne Gore, kao i da funkciju predsjednika Nacionalnog savjeta obavlja predsjednik Vlade Crne Gore. Članstvo Savjeta obuhvatalo je sve ministre u Vladi Crne Gore, predstavnike Skupštine Crne Gore, akademske zajednice, privrede, finansijskih institucija, sindikata, nevladinog sektora, medija, međunarodnih organizacija i predstavnike mladih. Na ovaj način Savjet je bio uspostavljen kao multisektorsko tijelo za koordinaciju i usklađivanje politika održivog razvoja.

Članom 8 Odluke bili su definisane zadaci Savjeta koje obuhvataju:

- davanje preporuka i stručnih mišljenja Vladi;
- razmatranje strateških, planskih i programskih dokumenata;
- praćenje sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine;
- praćenje realizacije međunarodnih obaveza Crne Gore iz oblasti održivog razvoja i klimatskih promjena;
- unapređenje partnerstava, komunikacije i uključivanja zainteresovanih strana;
- podršku inicijativama zelene i pravedne tranzicije;
- podsticanje istraživanja, edukacije i razvoja kapaciteta u oblasti održivog razvoja.

Vlada Crne Gore je 31. jula **2025. godine** donijela novu **Odluku o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem**[2]. U skladu sa prethodnom Odlukom, Nacionalni savjet činili su predsjednik i 39 članova. Novom Odlukom je uloga predsjednika sa funkcije predsjednika Vlade prenesena na potpredsjednika Vlade za infrastrukturu i regionalni razvoj.

Po novoj Odluci zadaci Nacionalnog savjeta bili su:

- praćenje sprovođenje Programa Ujedinjenih nacija za održivi razvoj do 2030. godine (Agenda 2030) i njegovih 17 ciljeva održivog razvoja definisanih rezolucijom Opšte skupštine Ujedinjenih nacija;
- odobravanje Dobrovoljni nacionalni pregled o postizanju ciljeva održivog razvoja u Crnoj Gori, u svrhu njegovog predstavljanja na Političkom forumu o održivom razvoju na najvišem nivou, glavnom tijelu UN-a za evaluaciju i reviziju sprovođenja Agende 2030 na globalnom nivou i predlaže Vladi Crne Gore njegovo usvajanje;
- izvještavanje o rezultatima i aktivnostima sprovođenja Agende 2030 i ciljeva održivog razvoja u Crnoj Gori za potrebe međunarodne saradnje;
- podsticanje jačanje saradnje i javne svijesti o važnosti i sprovođenju Agende 2030 u svim slojevima crnogorskog društva i sa svim učesnicima održivog razvoja u Crnoj Gori;
- vrši druge poslove iz djelokruga rada Nacionalnog savjeta.

1 „Sl.list CG“, broj 11/22 i 117/22
2 „Sl.list CG“, broj 86/25

Sastav Nacionalnog savjeta prema odlukama iz 2022. i 2025. godine

Uporednom analizom odredbi kojima je uređeno članstvo Nacionalnog savjeta utvrđeno je da je Odlukom iz 2025. godine zadržan približno isti broj članova, ali je izvršena značajna reorganizacija sastava Savjeta, kako u pogledu predsjedavanja, tako i u pogledu zastupljenosti institucija, akademske zajednice, civilnog sektora i drugih društvenih aktera.

Najznačajnija izmjena odnosi se na funkciju predsjednika Nacionalnog savjeta. Dok je prema Odluci iz 2022. godine predsjednik Savjeta bio predsjednik Vlade Crne Gore, Odlukom iz 2025. godine predsjedavanje je povjereno potpredsjedniku Vlade za infrastrukturu i regionalni razvoj. Ova izmjena predstavlja decentralizaciju rukovođenja Savjetom i prenošenje koordinacione uloge sa predsjednika Vlade na resornog potpredsjednika.

U dijelu koji se odnosi na članove iz reda izvršne vlasti izvršeno je usklađivanje sastava Savjeta sa reorganizacijom državne uprave. Veći broj ministarstava iz 2022. godine podijeljen je na više resora ili je promijenio naziv, pa su u sastav Savjeta uključeni ministri novoformiranih ministarstava.

U odnosu na predstavnike državnih organa i javnih institucija, uočene su značajne izmjene. Odlukom iz 2025. g. iz sastava Savjeta izostavljeni su direktor Agencije za zaštitu životne sredine, direktor Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, direktor Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, direktor Uprave za statistiku, kao i generalni sekretar Zajednice opština Crne Gore. Takođe, član više nije generalni direktor Radio i Televizije Crne Gore.

Posebno je važno ukazati na izostanak direktora Uprave za statistiku iz sastava Nacionalnog savjeta, imajući u vidu da je Uprava za statistiku nosilac sistema zvanične statistike i zvanični proizvođač statističkih podataka u Crnoj Gori. Uloga ove institucije u prikupljanju, obradi i objavljivanju zvaničnih statističkih podataka od ključnog je značaja za planiranje, praćenje i evaluaciju javnih politika, uključujući i praćenje ostvarivanja ciljeva održivog razvoja.

Takođe, iz sastava Nacionalnog savjeta je izostavljen je i direktor Agencije za zaštitu životne sredine, iako je ova institucija jedan od administrativnih proizvođača statističkih podataka i nadležna je za proizvodnju podataka za 11 indikatora sa Liste globalnih indikatora Ujedinjenih nacija za praćenje ciljeva održivog razvoja.

Istovremeno, uvedeni su novi institucionalni članovi, i to generalni sekretar Vlade, predsjednik Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU), Zaštitnik ljudskih prava i sloboda (Ombudsman), kao i Nj. E. Princ Nikola II Petrović-Njegoš. Investiciono-razvojni fond Crne Gore zamijenjen je Razvojnom bankom Crne Gore, čime je sastav usklađen sa institucionalnim promjenama u finansijskom sistemu.

U dijelu koji se odnosi na predstavnike privrede zadržani su predstavnici udruženja poslodavaca, sindikata, stranih investitora i bankarskog sektora.

- **Nalaz 1**

Sastav Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem nije u potpunosti obezbijedio zastupljenost ključnih institucija i relevantnih aktera od značaja za praćenje i ostvarivanje ciljeva održivog razvoja.

Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2025. godine izvršena je značajna izmjena sastava Nacionalnog savjeta, kojom je, uz usklađivanje sa promjenama u organizaciji državne uprave, izmijenjena zastupljenost pojedinih državnih organa, javnih institucija, akademske i stručne zajednice i civilnog društva. Iz njegovog sastava su izostavljene pojedine institucije čija je uloga neposredno povezana sa obezbjeđivanjem podataka i praćenjem ostvarivanja ciljeva održivog razvoja. Među njima su Uprava za statistiku i Agencija za zaštitu životne sredine, iako ih Nacionalna strategija održivog razvoja 2030 prepoznaje kao ključne subjekte u sistemu praćenja održivog razvoja.

Istovremeno, broj predstavnika nevladinih organizacija smanjen je sa tri na jednog, dok Odlukom iz 2025. godine više nije predviđeno učešće nezavisnih eksperata iz oblasti ekologije, ekonomije i sociologije.

Nadležnosti Nacionalnog savjeta prema odlukama iz 2022. i 2025. godine

Analizom normativnog okvira utvrđeno je da je Odlukom iz 2025. godine izmijenjen i sužen obim nadležnosti Nacionalnog savjeta u odnosu na Odluku iz 2022. godine. Dok je ranija odluka definisala širi savjetodavni, strateški i koordinacioni mandat, nova odluka stavlja primarni fokus na praćenje sprovođenja Agende 2030 i ispunjavanje međunarodnih obaveza izvještavanja prema Ujedinjenim nacijama.

Nasuprot tome, Odluka iz 2025. godine preciznije definiše zadatke Nacionalnog savjeta, koji se prvenstveno odnose na praćenje sprovođenja Agende 2030 i njenih 17 ciljeva održivog razvoja, odobravanje Dobrovoljnog nacionalnog pregleda (Voluntary National Review – VNR) i njegovo predlaganje Vladi na usvajanje, izvještavanje o rezultatima sprovođenja Agende 2030 za potrebe međunarodne saradnje, podsticanje saradnje i podizanje javne svijesti o značaju održivog razvoja, kao i obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Savjeta.

Odlukom iz 2025. godine nijesu više izričito propisane pojedine funkcije koje su predstavljale važan element prethodne savjetodavne i koordinacione uloge Nacionalnog savjeta, a naročito:

- davanje preporuka i stručnih mišljenja Vladi;
- razmatranje strateških, planskih i programskih dokumenata;
- praćenje sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja do 2030. godine;

- praćenje realizacije međunarodnih obaveza u oblasti klimatskih promjena;
- podrška inicijativama zelene i pravedne tranzicije i
- podsticanje istraživanja, edukacije i razvoja kapaciteta u oblasti održivog razvoja.

S druge strane, Odluka iz 2025. godine uvodi nove, precizno definisane nadležnosti koje nijesu bile sadržane u prethodnom aktu, a odnose se na odobravanje Dobrovoljnog nacionalnog pregleda prije njegovog upućivanja Vladi i predstavljanje rezultata na Političkom forumu Ujedinjenih nacija na visokom nivou, čime je ojačana uloga Savjeta u procesu međunarodnog izvještavanja o sprovođenju Agende 2030.

Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine uspostavljen je okvir za prevođenje globalnih ciljeva održivog razvoja u nacionalni kontekst, pri čemu je naglašena potreba funkcionalne integracije ekonomskih, društvenih i ekoloških dimenzija održivog razvoja. NSOR istovremeno predviđa uspostavljanje sistema za praćenje održivosti nacionalnog razvoja, uključujući praćenje sprovođenja ciljeva održivog razvoja.

U okviru strateškog cilja 5.3 – „Sprovesti reformu institucionalne organizacije sistema upravljanja za održivi razvoj“, Nacionalni savjet je određen kao jedan od vodećih subjekata, dok je u okviru strateškog cilja 5.4 – „Uspostaviti sistem za praćenje održivosti nacionalnog razvoja uključujući praćenje sprovođenja ciljeva održivog razvoja“, takođe određen kao vodeći subjekt.

NSOR predviđa sistem praćenja koji treba da omogući ne samo izvještavanje prema Ujedinjenim nacijama, već i praćenje sprovođenja strateških ciljeva i mjera NSOR, ocjenu napretka i obezbjeđivanje informacione osnove za donošenje odluka i eventualno prilagođavanje ciljeva i mjera na osnovu rezultata njihove implementacije.

- **Nalaz 2**

Nadležnosti Nacionalnog savjeta utvrđene Odlukom iz 2025. godine ne obuhvataju u potpunosti funkcije koje su mu kao vodećem subjektu u sistemu upravljanja održivim razvojem dodijeljene Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine.
Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem iz 2025. godine zadaci Savjeta prvenstveno su usmjereni na praćenje sprovođenja Agende 2030 i njenih ciljeva održivog razvoja, odobravanje Dobrovoljnog nacionalnog pregleda, međunarodno izvještavanje i podsticanje saradnje i javne svijesti o značaju Agende 2030. Pri tome, Odlukom iz 2025. godine nijesu eksplicitno obuhvaćene funkcije koje se odnose na praćenje sprovođenja NSOR 2030, razmatranje strateških, planskih i programskih dokumenata, davanje preporuka i stručnih mišljenja Vladi, praćenje povezanosti sektorskih politika sa ciljevima NSOR, kao ni šira koordinaciona funkcija u sistemu upravljanja održivim razvojem.
Na ovaj način je uloga Nacionalnog savjeta normativno usmjerena prvenstveno na praćenje i međunarodno izvještavanje o Agendi 2030, dok nije jasno obezbijeđena njegova uloga u praćenju i usmjeravanju ostvarivanja nacionalnog okvira održivog razvoja utvrđenog NSOR 2030.

3.2. Izvršavanje nadležnosti Nacionalnog savjeta

U odnosu na Odluke iz 2015 i 2022. godine, Odlukom iz 2025. godine izmijenjen je način rada Nacionalnog savjeta. Dok je prethodnim Odlukama bilo propisano da Savjet zasijeda najmanje dva puta godišnje, novom Odlukom predviđeno je da Savjet zasijeda po potrebi, a najmanje jednom godišnje, čime je smanjena propisana minimalna učestalost održavanja sjednica Nacionalnog savjeta.

Na osnovu dokumentacije dostavljene od strane Kancelarije za održivi razvoj utvrđeno je da su u revidiranom periodu 2020–2025. godine održane samo dvije sjednice[3] Nacionalnog savjeta i to po jedna sjednica nakon donošenja Odluka u 2022 i 2025. godini kojim je konstituisani novi sastavi Nacionalnog savjeta.

Pregled održanih sjednica NSzOR 2015-2025 god

Godina	Broj održanih sjednica	Datumi održavanja
2020	0	nije održana nijedna sjednica.
2021	0	nije održana nijedna sjednica.
2022	1	decembar 2022.
2023	0	nije održana nijedna sjednica.
2024	0	nije održana nijedna sjednica.
2025	1	decembar 2025.

Pregled održanih sjednica NSzOR 2015-2019 god

Godina	Broj održanih sjednica	Datumi održavanja
2015	3	28.01.2015, 17.07.2015. i 11.12.2015.
2016	1	15.06.2016.
2017	3	11.01.2017, 16.06.2017. i 29.09.2017.
2018	1	21.09.2018.
2019	1	20.12.2019.

Iz Kancelarije za održivi razvoj pojašnjeno je da je na kontinuitet rada Nacionalnog savjeta uticala epidemiološka situacija izazvana virusom COVID-19 (tokom 2020.godine), kao i promjene u sastavu Vlade Crne Gore koje su zahtijevale usklađivanje sastava Savjeta i njegovih radnih grupa sa novim sastavom izvršne vlasti. U periodu 2020–2026. godine izvršene su sljedeće promjene u sastavu Vlade Crne Gore:

- 4. decembar 2020. – formirana 42. Vlada Crne Gore.
- 28. april 2022. – formirana 43. Vlada Crne Gore.

[3] Sjednica Nacionalnog savjeta 08.12.2022.godine
Sjednica Nacionalnog savjeta 08.12.2025.godine

- 31. oktobar 2023. – formirana 44. Vlada Crne Gore.
- 23. jul 2024. – prva rekonstrukcija 44. Vlade.
- 14. april 2025. – druga rekonstrukcija 44. Vlade.
- 23. jul 2026. – treća rekonstrukcija 44. Vlade.

Naime, svako imenovanje novog sastava Vlade iziskuje novu proceduru oko donošenja nove Odluke, imenovanje novih članova Nacionalnog savjeta i članova njegovih radnih grupa. Ova procedura traje otprilike oko 6 mjeseci.

Tokom perioda obuhvaćenog revizijom (2020–2025. godina) došlo je do značajnih promjena u sastavu izvršne vlasti. U navedenom periodu imenovane su 42, 43. i 44. Vlada Crne Gore, dok su tokom mandata 44. Vlade izvršene dvije rekonstrukcije kojima je izmijenjen njen personalni sastav. Imajući u vidu da članovi Vlade učestvuju u radu Nacionalnog savjeta po funkciji, navedene promjene uticale su na kontinuitet rada Savjeta.

Nakon posljednje sjednice Nacionalnog savjeta, održane u decembru 2025. godine, došlo je do okolnosti koje su uticale na kontinuitet rada Nacionalnog savjeta u novom sastavu. Naime, krajem januara 2026. godine je došlo do promjena u sastavu Vlade Crne Gore, jer je potpredsjednik Vlade, koji je ujedno bio predsjednik Nacionalnog savjeta podnio ostavku, a došlo je kao i promjene na pojedinim ministarskim mjestima. Zbog navedenih promjena, bilo je potrebno izvršiti usklađivanje sastava Nacionalnog savjeta kako bi se obezbijedili uslovi za nastavak njegovog rada.

U trenutku pisanja revizorskog izvještaja postupak usklađivanja sastava Nacionalnog savjeta sa aktuelnim sastavom izvršne vlasti još uvijek nije bio ni pokrenut, a poslednja rekonstrukcija Vlade Crne Gore bila je 23.07.2026. godine.

- **Nalaz 3**

Nije obezbijeđen kontinuitet rada Nacionalnog savjeta u uslovima promjena sastava izvršne vlasti.
Revizijom je utvrđeno da je u periodu 2020–2025. godine održano svega dvije sjednice Nacionalnog savjeta, i to 8. decembra 2022. godine i 8. decembra 2025. godine, nakon konstituisanja novih sastava Nacionalnog savjeta.
Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2022. godine bilo je propisano da Savjet zasijeda najmanje dva puta godišnje, dok je Odlukom iz 2025. godine minimalna propisana učestalost održavanja sjednica smanjena na najmanje jednom godišnje.
Promjene u organizaciji izvršne vlasti, kao i epidemiološka situacija (2020. godine), uticale su na dinamiku rada Nacionalnog savjeta, ali postojećim normativnim i organizacionim rješenjima nijesu obezbijeđeni mehanizmi za obezbjeđenje kontinuiteta rada Savjeta tokom perioda potrebnog za usklađivanje njegovog sastava sa promjenama u izvršnoj vlasti.

Radne grupe Nacionalnog savjeta za održivi razvoj

Radne grupe Nacionalnog savjeta obrazuju se radi unapređenja efikasnosti, stručnosti i operativnosti u radu Savjeta.

Odlukom o osnivanju Nacionalnog savjeta iz 2015. godine, koja je bila na snazi do kraja 2022. godine, bilo je propisano da Nacionalni savjet obrazuje stalne radne grupe za praćenje i reviziju Nacionalne strategije održivog razvoja (NSOR), održivo upravljanje resursima, mitigaciju i adaptaciju na klimatske promjene, kao i integralno upravljanje obalnim područjem Crne Gore. Istom odlukom bila je predviđena i mogućnost obrazovanja drugih radnih grupa, u skladu sa potrebama.

Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2022. godine zadržala je sličan pristup u pogledu obrazovanja radnih grupa, uz određene izmjene u njihovom djelokrugu. Njome je propisano obrazovanje stalnih radnih grupa za praćenje sprovođenja politike održivog razvoja, mitigaciju i adaptaciju na klimatske promjene, integralno upravljanje obalnim područjem Crne Gore, održivi razvoj na lokalnom nivou i finansiranje za održivi razvoj. Ovom Odlukom, takođe, ostavljena je mogućnost obrazovanja drugih radnih grupa, u skladu sa potrebama, na osnovu koje je bila formirana još jedna, šesta, radna grupa za pravednu tranziciju.

Za razliku od prethodnih rješenja, Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2025. godine ne definiše stalne radne grupe niti njihov djelokrug rada, već samo predviđa mogućnost da Nacionalni savjet, radi efikasnijeg izvršavanja svojih zadataka, obrazuje radne grupe u skladu sa potrebama.

Iz Kancelarije za održivi razvoj dostavljena je sledeća dokumentacija o radu radnih grupa Nacionalnog savjeta u revidiranom periodu u vidu zapisnika radnih grupa:

- Zapisnik sa prvog sastanka Radne grupe za finansiranje održivog razvoja, održanog 28.04.2023. godine;
- Zapisnik sa sastanka Radne grupe za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promjene, održan 08.05.2023. godine;
- Zapisnik sa onlajn sastanka Radne grupe za praćenje sprovođenja politike održivog razvoja, održan 12.06.2023. godine;
- Zapisnik sa sastanka Radne grupe za finansiranje održivog razvoja, održan 23.06.2023. godine;
- Zaključci sa zajedničkog sastanka Radne grupe za finansiranje održivog razvoja i Radne grupe za mitigaciju i adaptaciju na klimatske promjene, održan23. i 24.10.2023. godine;
- Zapisnik sa sastanka Radne grupe za pravednu tranziciju, održan 21.12.2023. godine;
- Zapisnik sa sastanka Radne grupe za pravednu tranziciju, održan 13.02.2024. godine.

- **Nalaz 4**

Nije obezbijeđen kontinuitet aktivnosti radnih grupa Nacionalnog savjeta za održivi razvoj.
Revizijom je utvrđeno da su obrazovane radne grupe bile aktivne pretežno tokom 2023. godine, dok je u 2024. godini održan samo jedan sastanak. U 2020, 2021, 2022 i 2025. godini nije bilo aktivnosti radnih grupa.
U periodu obuhvaćenom revizijom, Nacionalni savjet je donosio odluke o obrazovanju radnih grupa u skladu sa važećim odlukama o njegovom obrazovanju. Odlukama iz 2015. i 2022. godine bio je utvrđen sastav i djelokrug rada stalnih radnih grupa, uz mogućnost obrazovanja dodatnih radnih grupa u skladu sa potrebama, dok je Odlukom iz 2025. godine ostavljena mogućnost da Nacionalni savjet obrazuje radne grupe bez unaprijed definisanih naziva i oblasti djelovanja.

Važno je napomenuti da je **kontinuitet funkcionisanja radnih grupa neposredno uslovljen sastavom Nacionalnog savjeta**, imajući u vidu da svaka promjena u njegovom sastavu podrazumijeva donošenje novih odluka o obrazovanju radnih grupa. Usljed navedenih promjena, kontinuitet rada radnih grupa bio je otežan i tokom 2026. godine.

Naime, krajem januara 2026. godine došlo je do promjena u sastavu Vlade Crne Gore, uključujući ostavku potpredsjednika Vlade, koji je istovremeno obavljao funkciju predsjednika Nacionalnog savjeta, kao i promjene na pojedinim ministarskim pozicijama. **Navedene promjene zahtijevale su usklađivanje sastava Nacionalnog savjeta, a samim tim i donošenje novih odluka o obrazovanju radnih grupa, što je uticalo na kontinuitet i dinamiku njihovog rada.**

Administrativna i stručna podrška Nacionalnom savjetu

Odlukom Vlade Crne Gore od 23. decembra 2021. godine o obrazovanju Nacionalnog savjeta propisano je da stručne i administrativne poslove za potrebe Nacionalnog savjeta obavlja Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore.

Kancelarija za održivi razvoj, kao posebna organizaciona jedinica u okviru Generalnog sekretarijata Vlade, nadležna je za koordinaciju, praćenje i sprovođenje politika u oblasti održivog razvoja i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja. Poslove sekretara Nacionalnog savjeta obavlja rukovodilac Kancelarije za održivi razvoj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Generalnog sekretarijata Vlade, u Kancelariji su sistematizovana četiri radna mjesta – rukovodilac i tri savjetnika. Prema informacijama Generalnog sekretarijata, trenutno je jedno lice angažovano na osnovu ugovora o djelu, jedno lice je određeno za vršioca dužnosti rukovodioca Kancelarije, dok je jedno lice angažovano kao eksterni konsultant u okviru projekta „Optimizacija razvojne koordinacije: unapređenje strateškog planiranja i izvještavanja kroz unapređenje informacionog sistema“, koji realizuje UNDP.

- **Nalaz 5**

Odlukom o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2021. godine propisano je da stručne i administrativne poslove za potrebe Nacionalnog savjeta obavlja Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore. Ove poslove u okviru Generalnog sekretarijata obavlja Kancelarija za održivi razvoj, čiji rukovodilac istovremeno vrši funkciju sekretara Nacionalnog savjeta.
Revizijom je utvrđeno da su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kancelariji za održivi razvoj sistematizovana četiri radna mjesta, dok su trenutno popunjena samo dva radna mjesta, odnosno mjesto rukovodioca i jedno mjesto savjetnika. Kapacitet popunjenosti Kancelarije u prethodnom periodu iznosio je do 75%. Nakon toga došlo je do promjena u kadrovskoj strukturi, usljed odlaska dugogodišnjeg rukovodioca Kancelarije i jednog zaposlenog, dok je za rukovodioca Kancelarije imenovan vršilac dužnosti.

3.3. Planiranje i izvještavanje o radu Nacionalnog savjeta

Planiranje rada Nacionalnog savjeta

U periodu od 2002. do 2013. godine Nacionalni savjet za održivi razvoj primjenjivao je svoj Poslovnik o radu, dok je od 2013. do 2020. godine primjenjivao Poslovnik o radu Vlade. Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2025. godine ne sadrži odredbu koja se odnosi na donošenje Poslovnika o radu. Ipak, Poslovnik o radu Nacionalnog savjeta donesen je na sjednici ovog organa 8. decembra 2025. godine.

Odlukom o obrazovanju Savjeta iz 2015. godine bilo je predviđeno da Savjet donosi godišnje programe rada koji sadrže prijedloge prioritetnih akcija u okviru sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja, Nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područijem i strateških dokumenata u oblasti klimatskih promjena. Prijedlog plana rada sačinjen je za 2015. godinu dok za ostale godine, u periodu važenja ove Odluke, ovi programi nijesu donošeni.

Odlukom o obrazovanju Savjeta iz 2022. godine predviđeno je da Nacionalni savjet donosi program rada za period od tri godine, sa detaljnim programom rada za tekuću godinu, a sadržaj programa rada utvrđuje se Poslovnikom o radu. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je donesen Okvirni plan rada Nacionalnog savjeta za 2023-2025. godinu, dok godišnji program nije donesen kao poseban akt, ali se iz strukture samog Okvirnog plana može vidjeti koje su aktivnosti planirane, period njihove realizacije i nosioci aktivnosti.

Odluka o obrazovanju Nacionalnog savjeta iz 2025. godine ne predviđa donošenje programa rada, ali tu odredbu sadrži Poslovnik o radu. Poslovnikom je propisano da Nacionalni savjet usvaja Godišnji izvještaj o radu i Program rada za period od četiri godine, sa detaljnim programom za tekuću godinu. Imajući u vidu da je Nacionalni savjet, u vrijeme važenja Odluke iz 2025. godine održao samo jednu sjednicu, nijedan od navedenih akata nije donesen.

Izvještavanje o radu Nacionalnog savjeta

Svim odlukama o obrazovanju Nacionalnog savjeta koje su bile na snazi u periodu obuhvaćenom revizijom (2020–2025. godine) propisana je obaveza da Nacionalni savjet, nakon svake održane sjednice, podnese izvještaj Vladi Crne Gore.

Imajući u vidu da je Nacionalni savjet u ovom periodu održao samo dvije sjednice (u različitim sastavima) nakon svake je sačinjen izvještaj za Vladu u skladu sa obavezom propisanom važećim odlukama o obrazovanju Nacionalnog savjeta.

Poslovnikom o radu iz 2025. godine bilo je propisano da Nacionalni savjet usvaja Godišnji izvještaj o svom radu. Međutim, imajući u vidu da je Nacionalni savjet u navedenom periodu održao samo jednu sjednicu, godišnje izvještavanje o njegovom radu nije vršeno. Ovakva dinamika rada bila je uslovljena, između ostalog, promjenama u sastavu Nacionalnog savjeta, uključujući promjene nastale usljed promjena u sastavu Vlade Crne Gore, kao i potrebom za donošenjem novih odluka o obrazovanju radnih grupa nakon svake promjene u sastavu Savjeta. Navedene okolnosti uticale su na kontinuitet rada Nacionalnog savjeta i na realizaciju aktivnosti predviđenih njegovim mandatom.

- **Nalaz 6**

Planiranje i izvještavanje o radu Nacionalnog savjeta nije bilo kontinuirano i povezano sa praćenjem realizacije njegovih zadataka. Revizijom je utvrđeno da planiranje i izvještavanje o radu Nacionalnog savjeta u periodu obuhvaćenom revizijom nijesu predstavljali kontinuiran proces kojim bi se utvrđivali prioriteti rada, pratila realizacija planiranih aktivnosti i izvještavalo o ostvarenim rezultatima.
Postojanje Okvirnog plana rada za period 2023–2025. nije rezultiralo realizacijom planiranih aktivnosti, niti je kroz godišnje izvještavanje dokumentovano u kojoj mjeri su aktivnosti realizovane, koji su bili razlozi za njihovu nerealizaciju i koje je korektivne aktivnosti trebalo preduzeti.

4. Ocjena, zaključci i preporuke

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije, a u skladu sa čl. 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i čl. 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: **dr Branislav Radulović** (Rukovodilac Kolegijuma) i **g. Siniša Čađenović** (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 29.09.2026. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji uspjeha

„Efikasnost rada Nacionalnog savjeta za održivi razvoj u periodu 2020-2025”

Na osnovu sprovedenog postupka revizije nadležni Kolegijum DRI ocijenio je da, u periodu 2020-2025. g., djelovanje Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, kao mehanizma za koordinaciju, praćenje i usmjeravanje sprovođenja politike održivog razvoja, **nije bilo efikasno**[4].

Revizijom je utvrđeno da institucionalni i organizacioni mehanizmi za rad Nacionalnog savjeta **nijesu obezbijedili njegov kontinuiran i funkcionalan rad, niti sistematsko planiranje, praćenje i izvještavanje o realizaciji njegovih zadataka**. Nijesu uspostavljeni mehanizmi koji obezbjeđuju kontinuitet rada Nacionalnog savjeta u uslovima promjene sastava Vlade.

Rijetko održavanje sjednica, ograničena aktivnost radnih grupa, promjene u sastavu i nadležnostima, uticali su na ostvarivanje njegove uloge u koordinaciji i praćenju politike održivog razvoja.

Promjenom nadležnosti Nacionalnog savjeta iz 2025. godine unaprijeđena je njegova uloga u praćenju sprovođenja Agende 2030 i međunarodnom izvještavanju, naročito kroz formalizovanje postupka odobravanja Dobrovoljnog nacionalnog pregleda. Međutim, istovremeno su iz nadležnosti Savjeta **izostavljene pojedine funkcije od značaja za nacionalnu koordinaciju, praćenje i usmjeravanje politika održivog razvoja**, bez jasnog određivanja subjekta odgovornog za njihovo dalje izvršavanje. Navedeno stvara rizik da pojedine funkcije relevantne za koordinisano upravljanje održivim razvojem, uključujući povezivanje ciljeva održivog razvoja sa nacionalnim strateškim i planskim dokumentima, klimatskim politikama i zelenom tranzicijom, **nijesu adekvatno obuhvaćene institucionalnim i normativnim okvirom**.

[4] Čl. 53 Uputstva o metodologiji vršenja revizije uspjeha ("Sl. list CG", br. 68/19).

Potrebno je preispitati i unaprijediti institucionalni model rada Nacionalnog savjeta, uključujući njegove nadležnosti i sastav, kontinuitet rada, funkcionisanje radnih grupa, kapacitete **Kancelarije za održivi razvoj**, te uspostavljanje funkcionalnog ciklusa planiranje – realizacija – praćenje – izvještavanje – preduzimanje korektivnih mjera.

U cilju unapređenja rada Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem, DRI je izdala **šest preporuka**.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Zaključak 1

Sastav Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem utvrđen Odlukom iz 2025. godine predstavlja prilagođavanje organizacionim promjenama u državnoj upravi i uvodi nove institucionalne članove, ali **ne obezbjeđuje u potpunosti odgovarajuću zastupljenost svih ključnih aktera** relevantnih za ostvarivanje funkcija Savjeta.
Izostavljanjem Uprave za statistiku i Agencije za zaštitu životne sredine iz sastava Savjeta, smanjen je institucionalni i stručni kapacitet za obezbjeđivanje relevantnih podataka u radu Nacionalnog savjeta.
Imajući u vidu da je Nacionalni savjet tijelo zaduženo za koordinaciju i praćenje sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja, potrebno je sastav Savjeta **zasnivati na jasno utvrđenim kriterijumima koji će obezbijediti zastupljenost institucija i zainteresovanih strana** od neposrednog značaja za ostvarivanje njegovih nadležnosti. (Nalaz 1)

- **Preporuka U1**

Preporučuje se Vladi Crne Gore da preispita sastav Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem i prilikom izmjena Odluke o obrazovanju Nacionalnog savjeta, utvrdi jasne kriterijume za izbor članova kojima će se obezbijediti zastupljenost svih ključnih institucija i zainteresovanih strana od značaja za ostvarivanje nadležnosti Savjeta, naročito institucija odgovornih za proizvodnju i obezbjeđivanje podataka za praćenje ciljeva održivog razvoja.

Posebno je potrebno razmotriti uključivanje Uprave za statistiku i Agencije za zaštitu životne sredine u sastav Nacionalnog savjeta, imajući u vidu njihovu ulogu u obezbjeđivanju podataka za praćenje ostvarivanja ciljeva održivog razvoja.

Zaključak 2

Normativnim okvirom iz 2025. godine nije u potpunosti obezbijeđena usklađenost uloge Nacionalnog savjeta sa funkcijama koje su mu dodijeljene Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine.
Iako su Odlukom iz 2025. godine preciznije definisane funkcije Nacionalnog savjeta u dijelu praćenja Agende 2030 i međunarodnog izvještavanja, njome **nijesu u dovoljnoj mjeri obuhvaćene funkcije** koje se odnose na nacionalnu dimenziju upravljanja održivim razvojem, odnosno praćenje sprovođenja NSOR, povezivanje ciljeva održivog razvoja sa nacionalnim i sektorskim strateškim dokumentima, razmatranje ostvarenog napretka i davanje preporuka za unapređenje sprovođenja politike održivog razvoja.

Imajući u vidu da NSOR predstavlja nacionalni okvir za prevođenje globalnih ciljeva održivog razvoja u nacionalni kontekst, a da je Nacionalni savjet u samoj Strategiji određen kao vodeći subjekt u uspostavljanju sistema upravljanja i praćenja održivog razvoja, postoji rizik da sistemom iz 2025. godine **nije u potpunosti obuhvaćena funkcija nacionalnog praćenja i koordinacije održivog razvoja**, već je težište pretežno stavljeno na međunarodno praćenje i izvještavanje.

- **Preporuka U2**

Preporučuje se Vladi Crne Gore da preispita i uskladi institucionalni i normativni okvir za upravljanje održivim razvojem sa funkcijama i sistemom praćenja utvrđenim Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine, na način da se jasno definišu nadležnosti Nacionalnog savjeta i drugih relevantnih institucija u pogledu:

- **praćenja sprovođenja NSOR 2030 i ostvarenja njenih strateških ciljeva i mjera;**
- **povezivanja ciljeva održivog razvoja sa nacionalnim i sektorskim strateškim, planskim i programskim dokumentima;**
- **razmatranja rezultata praćenja i davanja preporuka Vladi za unapređenje politika održivog razvoja;**
- **koordinacije aktivnosti relevantnih institucija u sistemu održivog razvoja; i**
- **povezivanja nacionalnog sistema praćenja i izvještavanja sa međunarodnim sistemom praćenja Agende 2030.**

Ukoliko se navedene funkcije ostvaruju kroz druge institucije ili mehanizme, preporučuje se da njihova nadležnost bude jasno normativno utvrđena i međusobno usklađena sa ulogom Nacionalnog savjeta.

Zaključak 3

Nije obezbijeđen kontinuitet rada Nacionalnog savjeta za održivi razvoj koji je potreban za blagovremeno i kontinuirano izvršavanje njegovih nadležnosti, što može negativno uticati na ispunjavanje obaveza utvrđenih nacionalnim propisima i preuzetih međunarodnih obaveza u oblasti održivog razvoja.
U periodu 2020–2025. godine Savjet je **održao svega dvije sjednice**, pri čemu je njegovo funkcionisanje bilo povezano sa konstituisanjem novih sastava nakon promjena u izvršnoj vlasti. Iako su promjene u sastavu Vlade objektivna okolnost koja može uticati na sastav i rad Nacionalnog savjeta, postojećim normativnim i organizacionim rješenjima **nije obezbijeđeno** da Savjet radi tokom perioda potrebnog za njegovo ponovno konstituisanje.
Dodatno smanjenje minimalne učestalosti održavanja sjednica sa dva na jedan put godišnje Odlukom iz 2025. godine **ne doprinosi jačanju kontinuiteta rada Savjeta**, posebno imajući u vidu da su njegove nadležnosti takve prirode da zahtijevaju kontinuirano praćenje sprovođenja ciljeva održivog razvoja i pravovremeno postupanje. Navedeno je posebno značajno imajući u vidu da su nadležnosti Nacionalnog savjeta povezane sa kontinuiranim praćenjem sprovođenja Agende 2030, pripremom i odobravanjem Dobrovoljnog nacionalnog pregleda i izvještavanjem o rezultatima sprovođenja ciljeva održivog razvoja.

- **Preporuka U3**

Preporučuje se Vladi Crne Gore da uspostavi mehanizme kojima će se obezbijediti kontinuitet rada Nacionalnog savjeta u periodima promjene sastava izvršne vlasti, na način da promjene u sastavu Vlade ne dovode do prekida u obavljanju poslova iz nadležnosti Savjeta.

Navedenim mehanizmima potrebno je, između ostalog, urediti postupak i rokove za blagovremeno usklađivanje sastava Nacionalnog savjeta i njegovih radnih grupa sa promjenama u izvršnoj vlasti, kao i način postupanja u periodu do konstituisanja novog sastava Savjeta, kako bi se obezbijedilo kontinuirano praćenje sprovođenja ciljeva održivog razvoja i blagovremeno izvršavanje obaveza iz nadležnosti Savjeta.

Zaključak 4

Ograničena aktivnost radnih grupa Nacionalnog savjeta ukazuje da ovaj mehanizam nije kontinuirano korišćen kao podrška stručnom i operativnom radu Nacionalnog savjeta u ključnim oblastima održivog razvoja.
Odlukom iz 2025. godine **napušten je model unaprijed definisanih stalnih radnih grupa i njihovih oblasti djelovanja**, bez uspostavljanja drugog jasno definisanog mehanizma kojim bi se obezbijedila kontinuirana stručna podrška Nacionalnom savjetu.

Navedeno **stvara rizik da Nacionalni savjet ne raspolaže kontinuiranom stručnom i operativnom podrškom** potrebnom za izvršavanje svojih nadležnosti, posebno u dijelu praćenja sprovođenja ciljeva održivog razvoja, analize rezultata i pripreme stručnih osnova za donošenje odluka i preporuka.

- **Preporuka U4**

Preporučuje se Vladi Crne Gore da, radi obezbjeđivanja kontinuirane stručne i operativne podrške radu Nacionalnog savjeta, utvrdi jasne mehanizme za organizovanje i funkcionisanje radnih grupa, posebno u oblastima koje su od neposrednog značaja za ostvarivanje nadležnosti Nacionalnog savjeta.

Zaključak 5

Kancelarija za održivi razvoj, kojoj je povjerena stručna i administrativna podrška radu Nacionalnog savjeta, kao i poslovi koordinacije, praćenja i sprovođenja politika u oblasti održivog razvoja, **trenutno ne raspolaže u potpunosti planiranim kadrovskim kapacitetima**. Sa 50% popunjenih sistematizovanih radnih mjesta i promjenom u rukovodećoj strukturi, postojeći kapaciteti mogu predstavljati ograničavajući faktor za kontinuirano i efikasno izvršavanje poslova iz njenog djelokruga, naročito u slučaju intenziviranja aktivnosti Nacionalnog savjeta.

- **Preporuka U5**

Preporučuje se Generalnom sekretarijatu Vlade da, na osnovu procjene obima i složenosti poslova iz djelokruga Kancelarije za održivi razvoj, preduzme aktivnosti radi obezbjeđivanja potrebnih kadrovskih kapaciteta, uključujući popunjavanje upražnjenih sistematizovanih radnih mjesta, kako bi se obezbijedilo kontinuirano i efikasno izvršavanje poslova Kancelarije i pružanje stručne i administrativne podrške Nacionalnom savjetu.

Zaključak 6

Planiranje i izvještavanje o radu Nacionalnog savjeta **nijesu bili uspostavljeni kao kontinuiran upravljački proces koji omogućava praćenje realizacije njegovih zadataka i preduzimanje pravovremenih korektivnih aktivnosti.**
Iako je u periodu 2023–2025. godine postojao Okvirni plan rada sa definisanim aktivnostima, rokovima i nosiocima, **planirane aktivnosti nijesu realizovane**, a nije dokumentovano ni sistematsko godišnje praćenje njihove realizacije i izvještavanje o ostvarenim rezultatima.

Istovremeno, obaveza izvještavanja Vlade nakon održanih sjednica jeste ispunjena, ali takvo izvještavanje, s obzirom na mali broj održanih sjednica, **nije predstavljalo zamjenu za periodično izvještavanje o realizaciji ukupnog programa rada** i izvršavanju zadataka Nacionalnog savjeta.

Navedeno **ograničava mogućnost** da se na osnovu planskih i izvještajnih dokumenata pravovremeno utvrde odstupanja od planiranih aktivnosti, razlozi njihove nerealizacije i potrebne mjere za unapređenje rada Nacionalnog savjeta.

- **Preporuka U6**

  Preporučuje se Nacionalnom savjetu da uspostavi kontinuiran proces planiranja, praćenja realizacije i izvještavanja o svom radu, kojim će se posebno:

  - jasno utvrditi prioriteti i aktivnosti za period za koji se donosi program rada;
  - odrediti rokovi i nosioci aktivnosti;
  - periodično pratiti realizacija planiranih aktivnosti;
  - evidentirati razlozi za nerealizovane ili djelimično realizovane aktivnosti;
  - definisati korektivne mjere i odgovornosti za njihovo sprovođenje i
  - godišnjim izvještajem obuhvatiti realizaciju programa rada, ostvarene rezultate i odstupanja od planiranog.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj reviziji nalaže da:

- **subjekti revizije**, u skladu sa čl. 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji dužni su da:

  - dostave DRI, do 30.10.2026. godine, **Akcioni plan za realizaciju preporuka** i
  - dostave DRI, do 30.09.2027. godine, **Izvještaj o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama**.
  - se Konačni izvještaj dostavi Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore.

Podgorica, 29.09.2026. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

_____
Senator DRI